

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawnych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27 września 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 stycznia 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz J. K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Decyzją nr 179 z 28 kwietnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. (organ rentowy) odmówił wydania interpretacji w sprawie z wniosku J. K., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Kancelaria Adwokacka J. K. w S. (wnioskodawca) w przedmiocie prawidłowości zakwalifikowania przez wnioskodawcę oprogramowania, sprzętu komputerowego, licencji, telefonu, energii elektrycznej oraz mebli zleceńobiorców, wykorzystywanych do pracy na rzecz zleceniodawcy, jako narzędzi, których wartość mogłaby w dalszej kolejności korzystać z wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

W wyniku odwołania wnioskodawcy Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z 20 października 2015 r., VI U (...) oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Wyrokiem z 26 stycznia 2017 r., II AUa (...), wydanym w wyniku apelacji wnioskodawcy, Sąd Apelacyjny w (...) zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że nakazał organowi rentowemu wydać interpretację przepisów prawa w trybie art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 672 ze zm., dalej jako usdg), dotyczącą stanu faktycznego, objętego wnioskiem wnioskodawcy i obciążył organ rentowy kosztami postępowania.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebie wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a mianowicie potrzebie jednoznacznego wskazania zakresu i przedmiotu interpretacji, do wydania których zobowiązany jest organ rentowy zgodnie z art. 10 ust. 1 usdg i art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm., dalej jako ustawa systemowa). Ponadto organ rentowy podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec skutków społecznych i finansowych dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jakie może wywołać linia orzecznicza, przyjęta przez Sąd Apelacyjny w (...).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organu rentowego wnioskodawca wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów i oczywistej zasadności skarg.

Powołując się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego konieczne jest, by skarżący przedstawił problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Zagadnieniem prawnym jest bowiem zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; czy z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307). Z kolei w sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002, nr 7, s. 10).

W skardze kasacyjnej organu rentowego powyższe przesłanki przesądu nie zostały spełnione, gdyż organ rentowy powołuje jedynie dwa przepisy twierdząc, że niezbędne jest jednoznaczne wskazanie zakresu i przedmiotu interpretacji, wydawanej na ich podstawie. Nie wskazuje, że ich interpretacja jest niejednoznaczna lub też, że wywołują one rozbieżności w orzecznictwie sądów, a

jedynie domaga się pozytywnego rozstrzygnięcia istotnej dla siebie kwestii. Nie można zatem na tej podstawie przyjąć, iż wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został należycie umotywowany.

Organ rentowy powołał się także na przesłankę oczywistej zasadności skargi. W judykaturze przyjmuje się, iż oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063).

Uzasadniając tę przesłankę przesądu, organ rentowy w ogóle nie odniósł się do naruszenia przepisów prawa, a jedynie wskazał na finansowe i społeczne skutki przyjęcia linii orzeczniczej, prezentowanej przez Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie, co nie może zostać uznane za prawidłowe uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Co więcej, jak wynika z ustaleń faktycznych, niekwestionowanych w postępowaniu kasacyjnym, wnioskodawca spełnił wszystkie wymagania do wydania interpretacji przez organ rentowy, a wypowiedzenie się o prawidłowości zakwalifikowania przez przedsiębiorcę wątpliwych świadczeń jako mieszczących się w zakresie przedmiotowym pojęcia narzędzia pozostawało w bezpośrednim związku z zakresem zastosowania przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych. Przyjęte zatem przez Sąd Apelacyjny stanowisko, iż w przedmiotowej sprawie organ rentowy był zobowiązany do wydania interpretacji jest prawidłowe.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.